

1996

gült. Bestyrelsen beretning

a. Formanden

b. Styreleder

Antallet af aktionærer i Houborg Plantage er ved en opgørelse foretaget kort tid før generalforsamlingen opgjort til 491 mod 501 sidste år, og antallet af de i årets løb noterede aktieoverdragelser har andraget i alt 66.

Som det er sædvane, vil jeg gerne her, hvor der er lejlighed til det, byde de nye aktionærer velkommen som aktionærer i Houborg Plantage. Ved at anskaffe sig en aktie, stor eller lille, har de vist deres interesse for plantningssagen i almindelighed og Houborg Plantage i særdeleshed. Det skal derfor være vort ønske, at de må føle sig virkelig velkommen i aktionærkredsen.

Vore generalforsamlinger og samværet i timerne derefter plejer at forløbe på en både rolig, seriøs og hyggelig måde. Og det er vort håb, at det fortsat må være sådan såvel i år som i årene fremover.

Jeg vil også gerne samtidig give udtryk for den glæde, det er for bestyrelsen at se, at så mange, som tilfældet er, slutter op om selskabet og tager sig tid til at deltage i generalforsamlingen.

Og det er ikke blot aktionærer fra Hovborg og de nærmeste byer, der møder frem. Selskabets aktionærer er spredt ud over hele landet, og ind i mellem sidder der her i aften ikke så få aktionærer, der har måttet køre en lang vej for at kunne være til stede. Tak for det.

Forud for generalforsamlingen har bestyrelsen igen i år udsendt dagsorden og regnskab til vore aktionærer. Det er ikke noget, vi skal, men en service vi gerne vil yde. Mange har da også tidligere udtrykt tilfredshed dermed, og vi håber fra bestyrelsens side, at interessen herfor blandt aktionærerne fortsat er til stede. Det koster lidt penge og giver direktionen lidt ekstra arbejde. Men så længe mulighederne samt interessen herfor er til stede blandt aktionærerne, vil vi gerne fortsætte denne praksis.

For direktionen blev 1996 et travlt år. Foruden noteringen af de 66 ejerskifter - i øvrigt det højeste tal, der har været på et år - er 743 aktier blevet opskrevet i forbindelse med den vedtagne udvidelse af aktiekapitalen.

Tilbage er nu 57 aktier fordelt på 51 aktionærer, der mangler en opskrivningspåtegning. En del af disse aktionærer er adresse-mæssig ubekendte. De er flyttet og har ikke fået meddelt adresseændringen til notering i aktiebogen. Andre, hvis adresse er kendt, har ikke reageret på en erindringskrivelse. Og så vidt jeg er orienteret, skulle der være nogle, som har ønsket selv at aflevere aktien til opskrivning her i dag.

Udgiften ved aktieopskrivningen er efterhånden løbet op i et ikke ubetydeligt beløb. Blandt andet fordi samtlige aktier er blevet returneret til deres ejere i anbefalet brev. Og det har sin årsag.

Mange af vore aktionærer har aktier, der har tilhørt slægten gennem mange - og for nogles vedkommende alle - årene. Andre har fået aktien overdrages ved en speciel lejlighed. Og alle ville de være meget bedrøvet, hvis aktiebrevet skulle gå tabt. Det forstod vi og sikrede derfor aktiebrevenes tilbage-sendelse så godt, det var os mulig.

Prisen på træ har bedret sig noget gennem 1996 men mest for trædimensioner, som vi ikke eller kun i ringe mængde er leveringsdygtig i.

Flisen, som vi gerne så højere priser for, giver kun er lille dækningsbidrag, og cellulosestrøet, som vi tidligere havde en rimelig indtægt af, kan ikke afsættes, da visse østlande leverer til priser ca. 100 kr. lavere end vore.

Men heldigvis kan vi glæde os over en pæn jagtleje og en rimelig renteintægt, der medvirker til et tilfredsstillende driftsresultat, lidt bedre end vi forud havde budgetteret.

Alle vi, der er til stede her i dag, kan sikkert blive enige om, at vi gerne medvirker til et godt miljø.

Allerede som aktionærer i et plantageselskab har vi gjort det første skridt. Og det er der flere årsager til.

1. En plantages træer optager og anvender kuldioxid (CO₂) og er derved med til at formindske den mængde, der fremkommer ved afbrænding af kul, olie og gas.
2. En plantage er god for grundvandet og spiller en central rolle som beskytter af grundvandsreserverne. Ikke mindst fordi brugen af pesticider fra træerne plantes til de er hugstmodne er minimal.
3. En plantage giver mulighed for et næsten uforstyrret dyre- og planteliv og er dejlig at gå ture i.
4. En plantage er leveringsdygtig i brændsel, der faktisk er CO₂-neutral.

Men samtidig med, at vi gerne medvirker til et godt miljø, ser vi som aktionærer også gerne, at plantagen driftsmæssigt har en rimelig indtjening. Men dette er ikke blevet lettere, efter at cellulosetræet faktisk er blevet usælgelig og fremover formentlig skal hugges til flis.

Der tales så meget om CO₂-udslippets skadelige virkning som selv forskerne er uenige om. Men faktum er, at en lang række lande deriblandt Danmark, hvis CO₂-udslip er opgjort til 0,2% af verdens samlede udslip, har besluttet at ville nedbringe udslippet. En af mulighederne herfor kunne være, at kraft- og varmegærkerne anvendte betydelig mere træflis end i dag. Træflis er et miljøvenligt råstof, som vi og de øvrige plantager kan producere i store mængder. Og med en øget efterspørgsel må det kunne forventes, at træflisproduktionen kan blive lønnende.

Dette ville være en fordel for både miljøet og os som aktionærer.

Jo mere kompliceret et samfund bliver, desto mere stiger behovet for love og regler, der kan regulere forholdene. Det er der ikke noget nyt i.

Men desværre har der gennem de senere år udviklet sig en tendens til, at bedst som man havde lært sig loven og dens omfang, er loven blevet ændret, fordi geskæftige personer har fundet nogle huller og udnyttet dem i modstrid med lovens ånd og mening.

Når det overhovedet er grund til at komme ind på dette forhold i beretningen, er årsagen, at også plantagens og selskabets virksomhed er reguleret i en række love, hvoraf nogle med års mellemrum ændres på for os ret væsentlige punkter.

Lad mig som et eksempel nævne ÅRSREGNSKABSLOVEN, hvis bestemmelser vi er underlagt, som en af de love der i de senere år er blevet ændret hvert år.

Efter loven har vi indenfor en ret kort frist pligt til at indsende selskabets reviderede og godkendte regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis opgave det blandt andet er løbende at kunne stille korrekte og aktuelle oplysninger om aktie- og anpartsselskaber til rådighed for erhvervslivet og andre brugere.

Vi har hidtil passet på at overholde indsendelsesfristen, men alligevel blev også vi omfattet af en ret så skrap opstramning af reglerne ved lovændringen i 1995. Så nu påhviler den rettidige indsendelse såvel direktionen som hvert enkelt medlem af selskabets bestyrelse. Og i værste fald kan det for den enkelte medføre, at han pålægges en personlig afgift på op til 9.000 kr. Så vi er ikke blevet mindre opmærksomme på at få regnskabet fremsendt til tiden.

Igen i 1996 måtte folketinget på ny ændre loven. Denne gang om hvem der kunne være revisor.

I vore vedtægter står der herom bl.a:

"Selskabets regnskaber revideres af een eller to revisorer valgt af generalforsamlingen.

Den ene revisor skal være statsautoriseret".

Denne vedtægtbestemmelse har hidtil været i fuld overensstemmelse med årsregnskabsloven. Men fra 1. juni 1996 skal den hhv. de, der vælges til revisor for selskabet, være statsautoriserede eller registrerede revisorer.

Lovændringen har følgende ordlyd:

1. Revisor skal være statsautoriseret eller registreret revisor.
2. Er en revisionsvirksomhed valgt til revisor skal den, som revisionen overdrages, opfylde lovens betingelser.
3. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om adgangen til at foretage lovpligtig revision af årsregnskaber for de registrerede revisorer, der er optaget i revisionsregistret efter 1. januar 1990.

For vort vedkommende betyder dette,

- at vi ikke fremover kan vælge en ulønnet revisor ud af aktionærernes midte, samt
- at vi må sige farvel til Jørgen Jørgensen som revisor, da han ikke opfylder betingelserne for at kunne genvælges.

Og det betyder formentlig også, at vi fremover klarer os med ene statsautoriserede revisor, som vore vedtægter kræver. For der er vel næppe nogen, der finder anledning til, at selskabet skal afholde udgifter til yderligere en revisor, hvad enten denne så er statsautoriseret eller registreret, for at få vort regnskab revideret.

Inden jeg slutter dette afsnit af beretningen, skal jeg på bestyrelsens vegne overbringe Jørgen Jørgensen vor tak for for hans arbejde i de desværre alt for få år, han fik lov til at bestride posten som den ene af selskabets revisorer. Men som sagt, er det hverken vor eller generalforsamlingens skyld, at det ikke blev til flere år.

Siden 1990 har Danmark haft en skovrejsningsplan vedtaget af et bredt flertal af folketingets medlemmer. Planens sigte er, at der i løbet af tiden frem til ca. 2090 skal ske en forøgelse af Danmarks skovarealer fra ca. 10% af landets areal til en ca. 20-25%. For at dette kan nås, skal der hvert år tilplantes ca. 5.000 ha ny skov dels af det offentlige og dels af private.

Selvom alle - eller i hvert fald næsten alle - kan se fordelene derved og synes, at det er godt med et større skovareal, er der indtil udgangen af 1996 gået alt for langsomt. Staten har kun tilplantet ca. 800-900 ha ny skov om året. De private har med statsstøtte tilplantet ca. 700 ha om året, og andre, der ikke har opnået nogen støtte, har tilplantet ca. 1.000 ha med ny skov om året. Men alt i alt giver det kun ca. halvt så meget ny skov pr. år, som forventet.

Men kniber det med at få tilplantet nye skovarealer, har der til gengæld været gang i tilplantning af arealer med juletræer. Efter de seneste opgørelser endda i et sådan omfang, at juletræproduktionen om 8-10 år vil nå op på en 15-20 millioner juletræer om året mod nu ca. 6 millioner.

Den store spekulation i juletræer har da også ført til store avisoverskrifter som Juletræer årets skattefidus for skatteplagede danskere, Nye skatteprojekter skyder op som 90ernes skattefidus og Juletræs-snyd for kæmpebeløb.

I Houborg Plantage sætter især de klimatiske forhold en grænse for, hvad der kan gå at tilplante med juletræssalg for øje. Den sene nattefrost, som i mange år kommer langt hen i juni måned, frostsvider de nye skud og forringer træernes værdi som juletræer.

I stedet vil vi derfor hellere tilplante nye arealer, hvis de kan erhverves på sådanne vilkår, at der kan etableres et bæredygtig - med understregning af bæredygtig -skovbrug. For de ganske pæne etableringstilskud og årlige tilskud, som er gældende fra 1997, kan vi ikke opnå.

Man kan altid glæde sig, når noget går godt. Det var derfor en god nyhed, at de danske nåleskove - som helhed betragtet - har fået det bedre i 1996.

Det er Skov- og Naturstyrelsens årlige rapport om skovenes sundhedstilstand, der så positivt konkluderer, at nu kan 75% af de danske nåletræer vurderes som sunde.

Vi har i Hovborg Plantage ikke noget tilsvarende parameter for plantagens sundhedstilstand, men vi har under vore besigtelser i plantagen i hvert fald kunnet konstatere, at plantagen - jordbunds- og klimaforhold taget i betragtning - uden at overdrive kan betegnes som værende i rimelig god tilstand. En konklusion der sikkert kan bekræftes af såvel de, der jævnlig færdes i plantagen, som af de der deltager i den årlige aktionærtur i plantagen, selvom det ikke kun er de bedre beplantninger, aktionærerne får at se.

For selvom de voldsomme ja nærmest orkanagtige storme, vi har haft, stormfælder nogle træer og medvirker til at give skovkantens graner røde nåle, og selvom der hist og pist er træer, som træbiller som typografen gør sit til at ødelægge, bliver hovedindtrykket dog en god træbestand med en rimelig god årlig tilvækst.

Men tag selv på en tur i plantagen. Den er altid et besøg værd. Eller tag med på en guidet tur søndag den 9. november kl. 14, hvor naturvejleder Finn Lillethorup Hansen på en 2 timers tur gennem plantagen vil fortælle om plantagen, dens træer og dens øvrige plante- og dyreliv.

Det har igennem mange år været en fast tradition, at bestyrelsens mundtlige beretning på generalforsamlingen er opdelt i to dele. Dels i en almen beretning, der aflægges af formanden, og dels i en teknisk beretning som skovrideren aflægger på bestyrelsens vegne.

Ikke så få aktionærer har gennem årene overfor bestyrelsen givet udtryk for deres tilfredshed med den fyldigere beretning, de på denne måde får. Derfor skal denne tradition heller ikke brydes i år.

Men inden jeg overlader ordet til skovrider Oppermann for hans aflæggelse af den tekniske beretning, finder jeg anledning til at rette et par ord til de mange, jeg eller bestyrelsens øvrige medlemmer har haft kontakt med i det forløbne år.

Vi er fra bestyrelsens side meget glade for den interesse, aktionærerne viser for Houborg Plantage, og for det gode samarbejde vi udadtil har til naboplantagerne, Hedeselskabet, Jægeselskabet og de mange andre, vi har kontakt med.

Der skal også herfra lyde en tak til skovrider Oppermann og skovfoged Herskind samt til arbejderne i plantagen for godt udført arbejde i det forløbne år til gavn for Houborg Plantage.

Og selv vil jeg gerne runde disse ord af med en tak til bestyrelsens medlemmer og til revisorerne for et godt samarbejde i det forløbne år.

Beretning for A/S Hovborg Plantage - 1996

Arbejdet i Hovborg Plantage har i det forløbne år omfattet afdrift af ældre rødgran og contortafyr i afd. 2, 32, 35 og 43, typiske bevoksninger der er i delvis opløsning på grund af klimaskader og typografangreb.

Endvidere er der foretaget skærmstilling i afd. 1 og i afd. 29 i forbindelse med underplantning med sitkagran i afd. 1 og i afd. 29 i forbindelse med etablering af et løvtræbælte langs plantagens sydkant.

Egentlig gennemhugning er foretaget i afdelingerne 28 og 37, ligesom der i div. yngre rødgranafdelinger - navnlig i plantagens østlige del, efter forudgående tynding, er produceret flis.

Årets samlede hugst nåede op på 1707 m³ (1995: 1625 m³) hvoraf 706 m³ blev aflagt som afkortet og uafkortet tømmer, 407 m³ som lameltræ og træuldstræ, 237 m³ som cellulosestræ og 357 m³ (1020 rm) som flis.

Plantagens produktion af juletræer har omfattet: 114 stk nordmannsgranjuletræer solgt til en gennemsnitspris af 66 kr/stk, 491 stk rødgranjuletræer solgt til 13 kr/stk og 7 stk rødgran - torvejuletræer solgt til priser mellem 100 og 800 kr/stk.

Endvidere er der solgt 26.018 kg nordmannsgran (afd. 2 og 44) som selvklip til 1.50 kr/kg, 1100 kg nordmannsgran (afd 7) solgt til 6.50 kr/kg og 2500 kg nobilis (afd. 46) solgt til 3.50 kr/kg.

Ud over skovningsarbejdet er der i det forløbne år gentilplantet ialt 8,3 ha til en samlet udgift på 129.587 kr (15.594 kr/ha), omfattende pløjning, kvasrydning, indkøb af planter og plantning. Gentilplantningen har primært fundet sted i afd. 1, 2, 35, 43 og 45 med sitkagran som hovedtræart.

I afd. 32 og 34 henligger 1,2 ha efter renafdrift af primært contortafyr, som tilplantes i indeværende forår. Planterne er indkøbt på 1996-regnskabet (2975 planter).

Til kultur- og bevoksningspleje er anvendt ialt 64.512 kr bl.a. brugt til sprøjtning mod lus i pyntegrønt- og juletræskulturerne, indkøb og udbringning af gødning, sprøjtning mod snudebiller i div. nykulturer og udrensning af løvtræopvækst i div. skovkulturer m.m.

Over flisningskontoen er der til nedskæring af bjergfyr i afd. 42 i Rubøl Sande brugt 68.952 kr.

Bestyrelsen har besluttet, i takt med at den gl. bjergfyr forfalder, at føre afd. 42 tilbage til sin naturlige tilstand med lyng og revling, ved at fjerne bjergfyrren samtidig med at vi lader de enkelte gamle østriske fyr og skovfyr, der findes indblandet i bjergfyrren, stå tilbage, og supplerer med plantning af enkelte holmevise grupper af østrisk fyr og skovfyr. Langs "Bi Mads" vej er det tanken af plante et bredt løvtræbælte med eg som hovedtræart, suppleret med blomstrende buske.

Baggrunden for projektet er erkendelsen af, at vi aldrig får produktionskov på arealet og derfor hellere vil have noget pænt at se på, frem for den delvis udgåede bjergfyr.

Under skovvedligeholdelse er anvendt ialt 18.255 kr., primært brugt til vejvedligeholdelse og materialer.

Unden den sekundære drift er der til drift og vedligeholdelse af skovens huse brugt ialt ca. 26.837 kr., omfattende udgifter til brandforsikring, bygningskasko, renovation, skorstensfejning og vandafgift. Heraf udgør brandforsikring og bygningskasko alene ca. 13.700 kr. De eneste vedligeholdelsesomkostninger vi har haft er maling af traktorgaragen med en udgift på godt 6.500 kr.

Den samlede huslejeindtægt udgør 44.917 kr.

Plantagens maskinstation har i 1996 indtjent ialt 62.988 kr., hvoraf 14.831 kr. eller ca. 23,6% hidrører fra arbejdsopgaver i Hovborg Plantage, medens de 76,5% af indtægten hidrører fra løsning af arbejdsopgaver i naboplantagerne. Arbejdsopgaverne omfatter primært vejvedligeholdelse, udspreddning af gødning, snerydning og i mindre omfang udkørsels- og udslæbningsopgaver.

Maskinstationens driftsoverskud før afskrivning udgjorde 11.706 kr.

Ser vi på ~~råtræsituationen~~ generelt, er der på det europæiske træmarked i 1996 kommet bedre balance mellem udbud og efterspørgsel. Presset fra USA, som vi oplevede det i 1995, er taget markant af på grund af et stærkt stigende forbrug på hjemmemarkedet. For den anden store træeksportør - Rusland - gælder, at produktionen her er fortsat faldende, og mængden til eksport er væsentlig reduceret.

Dette resulterede i, at færdigvarelagrene af savskåret træ herhjemme, og i det øvrige Europa, blev reduceret, og efterspørgslen på uafk. og afk. tømmer steg, samtidig med at priserne langsomt vendte tilbage til prisniveauet fra 1994.

Kun cellulosetræet bevæger sig både afsætningsmæssigt og prismæssigt fortsat ned ad bakke, og priserne er ved at tangere de laveste priser nogensinde.

Situationen er dels affødt af et stort udbud af cellulosetræ fra Østeuropa og Baltikum til meget lave priser, dels celluloseindustriens skærpede kvalitetskrav, der gør, at vi ikke længere må blande lærk og douglas i den sortering der hedder bl. nål. Industrierne er stort set kun interesseret i hvidt træ - RGR og SGR - så blegningsprocessen ved cellulosefremstillingen bliver så billig og lidet forurenende som mulig.

Her er det at flisen kommer ind i billedet, og der kan sælges øgede mængder til landets flisfyrede varmeværker. I de tidlige tyndinger, ved en hugstdiameter under 8 cm i brysthøjde, er flisen oftest den eneste afsætningsmulighed. I forhold til cellulosetræet er flisen også økonomisk overlegen op til en hugstdiameter omkring 11 cm i brysthøjde, hvor der kan begynde at aflægges lameltræ sammen med cellulosetræ. Flisproduktionen giver ikke noget stort dækningsbidrag, men den kan vende et minus til et lille plus.

I de mellemaldrende bevoksninger aflægges normalt korttømmer/lameltræ kombineret med cellulosetræ. Her vender billedet, idet flisen bliver mindre konkurrencedygtig.

Vi har endnu ikke udviklet en metode til kombineret skovning af korttømmer og flis, som er økonomisk på højde med skovning af korttømmer og cellulosetræ. Men der arbejdes med forskellige modeller og med de meget begrænsede muligheder for afsætning af cellulosetræ, er det helt nødvendigt at skabe tilfredsstillende økonomiske skovningsmodeller i mellemaldrende bevoksninger, hvor flis også indgår.

Cellulosepriserne startede i 1. kvartal 1996 med at ligge på 190 kr/m³ for RGR/SGR og på 170 kr/m³ for bl. nål, og er nu nede på henholdsvis 160 kr/m³ og 150 kr/m³, og kan dermed ikke bære skovningsomkostningerne.

Blandt de andre effekter der er produceret i plantagen i det forløbne år, er eksempelvis prisen på korttømmer steget med ca. 19 kr/m³ til 290 kr/m³, uafk. tømmer, kl. B, 16 - 20 cm midt er steget med 31 kr/m³ til 290 kr/m³, og lameltræ er steget med 2 kr/m³ til 250 kr/m³.

Som nævnt tidligere er vi for de bedre effekter ved at nå op på et prisniveau, hvor driften igen kan blive rentabel.

~~Juletræ- og pyntegrøntsæsonen~~ startede forholdsvis sent, og de udenlandske opkøbere disponerede særdeles forsigtigt, belært af sæsonen 95, hvor mange grossister stod tilbage med usolgte partier juleaften, og hvor mange i starten af sæsonen betalte 10 - 15% over de vejl. priser, hvorimod dem der handlede efter august fik varen til en lavere pris.

Salget af NGR-juletræer er gået planmæssigt og ved sæsonens slutning var der på det europæiske marked stort set udsolgt af nordmannsgran, og navnlig interessen for træer over 1,75 m har været stor.

Priserne har typisk ligget på:

125 - 150 cm	ca. 55 - 60 kr
175 - 200 cm	ca. 105 - 120 kr

Træer fra 155 - 175 cm (75 - 80 kr) faldt noget i pris (10%) i forhold til sidste år, grundet det store udbud af træer i netop denne klasse.

Aftagerne på det tyske, østrigske og schweiziske marked opfattede derimod nordmannsgran-sæsonen som dårlig. Flere havde omsætningstilbagegang på 25 - 30%, men ofte på næsten samme mængde træer. De tyske kunder er flere steder vendt tilbage til blågran som juletræ, og der er for øjeblikket et stort udbud af gode blågran i de rigtige størrelser (180 - 240 cm).

På det engelske og franske marked klarede NGR sig bedre, hvorimod man på disse markeder havde større mængder af usolgte RGR.

I den kommende sæson forventes en produktionsstigning på NGR på ca. 16%, og vore kunder forventer bedre og større træer til en faldende pris. Hvordan den kommer til at ligge, er lidt for tidligt at spå om endnu.

Vi har i NGR-kulturer haft en del problemer med udsprungne knopper p.g.a. den strenge vinter, ligesom den manglende nedbør fik skuddannelsen til at svigte. Resultatet har været mindre juletræsudbytte end beregnet.

Nobilis-juletræer udgør kun en mindre del af markedet. Vi konkurrerer især med skotske og irske træer, der oftest er af en højere kvalitet end de danske træer.

Markedet for rødgran juletræer er præget af en stor europæiske produktion, hvor især Belgien præger markedet med træer til meget lave priser.

Nordmannsgranen står sig fortsat godt på det europæiske marked i forhold til rødgran og blågran, primært fordi den ikke drysler og er symmetrisk og vel-formet.

Chaufførblokaden fra den 24. - 28. november satte sit præg på pyntegrøntsæsonen, og hvor specielt salget op til første søndag i advent blev ramt. Rent lokalt betød det, at vi ikke fik klippet så meget som budgetteret.

Efterspørgslen på NGR-klip var stor, og der blev handlet til de vejl. priser. Markedet for Nobilis-grønt var præget af det stadigt stigende udbud, der iflg prognoserne vil stige 5% årligt frem til år 2002. Dekorationsgrene var meget vanskelige at sælge, idet markedet fokuserede meget på prisen og valgte ofte i stedet ungdomsgrene eller mellemgrene.

I oktober måned konstateredes gulfarvning af ældre nåleårgange i nobilis. Gulfarvningen skyldes formentlig mangel på vand. Nålene falder senere af, og pyntegrønt-kvaliteten forringes.

Klima og sundhed

1996 blev et usædvanligt tørt år. I landsgennemsnit faldt kun 505 mm nedbør mod normalt 712 mm, og året blev dermed det 3. tørreste år der er målt siden de landsdækkende målinger startede i 1874.

Kun maj og november gav mere nedbør end normalt, medens der stort set ikke kom regn i januar, marts og april.

Det nedbørsfattige 1996 kom iøvrigt efter et 2. halvår af 1995 som også bød på meget lidt nedbør, nemlig 254 mm, mod normalt 427 mm. Vi fik i 1996 lidt mere sol end normalt. Til gengæld lå årets gennemsnitstemperatur 1° lavere end normalt, så tørken i 1996 har ikke været nær så mærkbar som i 1995.

Plantagernes største skadevolder i disse år - typografen - ligger fortsat på et højt populationsniveau. De lune efterårsmåneder i 1995 gjorde at august-generationens afkom udviklede sig til voksne biller, der overvintrede helt upåvirkede af de lave vintertemperaturer, hvilket resulterede i at vi i foråret 1996 havde mange angrebne træer i de sol- og vindeksponerede bevoksningsrande. Disse træer blev fjernet så hurtigt som muligt inden billerne bredte sig yderligere, og på trods af den forventede kraftige stigning i typografbestanden i 1996 har denne tilsyneladende ikke udviklet sig alarmerende, måske på grund af den noget lavere gennemsnitstemp. for året.

Hvordan det går i indeværende år er endnu for tidligt at sige. Men med den reducerede nedbør - 60% af normalen - vi havde i månederne april, maj og juni 1996, der er den optimale vækstsæson for træerne, er tilvæksten formentlig reduceret og det samme kan meget vel gælde deres modstandskraft mod billeangreb.

Af generelle ting indenfor skovbrugserhvervet skal jeg til slut omtale en række tiltag i den reviderede skovlov af maj 1996, og den tilhørende bekendtgørelse af 2. november 1996, som kan have interesse for kredsen her.

Skovloven skal som bekendt sikre, at skovene dyrkes med henblik på både at forøge og forbedre træproduktionen, og på at varetage hensyn af landskabelig natur, kulturhistorisk- og miljøbeskyttende art samt hensyn til friluftslivet.

I lovens § 19 er der åbnet mulighed for, at Miljøministeren kan give tilskud til fremme af god og flersidig skovdrift i eksisterende skov. Disse tilskudsmuligheder er under udformning og påregnes at træde i kraft den 1. januar 1998.

Den nye ordning om tilskud til god og flersidig skovdrift sigter særlig mod at understøtte skovejere, der ønske at opbygge skove med øget stabilitet, produktivitet, sundhed, variation og biologisk mangfoldighed. Herunder er det også målet at øge løvtræarealet.

Tilskudsmulighederne omfatter driftsplanlægning og lokalitetskortlægning. Etablering af stabile skovtyper af løv, herunder løvskovbryn, og på de magre jorder endvidere etablering af stabile nåletræbevoksninger.

Endvidere kan der ydes tilskud til særlige driftsformer i forbindelse med:

- sikring af egekrat
- pleje af naturarealer og kulturminder
- opretholdelse eller genskabelse af skov- og naturarealer drevet ved hjælp af særlige driftsformer
- foranstaltninger der kan fremme friluftslivet

Indenfor plantageområderne er det navnlig støtten til sikring af øget stabilitet og sundhed, der har interesse.

I skovlovens § 20 er der givet Miljøministeren bemyndigelse til at fastsætte regler for betaling af produktionsafgifter på juletræer og pyntegrønt. Reglerne er udarbejdet af brancheorganisationerne og ordningen er trådt i kraft den 1. januar i år, og er foreløbig gjort 5-årig.

Afgiften bliver 125 kr/ha/år for nordmannsgran og nobilisarealer under 40 år.

Ejerne indberetter årligt sine afgiftspligtige arealer til pyntegrøntfonden. Et totalareal på under 1 ha. pr. ejendom er dog friholdt for afgift.

Staten indbetaler et tilskud til fonden i samme størrelsesorden som den opkrævede afgift.

Fondsmidlerne anvendes til afsætningsfremme af juletræer og grønt, samt til forskning og produktudvikling og herunder omstilling til mere miljøvenlige produktionsformer.

I loven § 16 slås fast, at egekrat skal bevares. Skov- og Naturstyrelsen vil indenfor de nærmeste år foretage en registrering af de bevaringsværdige krat, og der vil blive indgået aftaler med ejerne om sikring og pleje. Typisk kan der være behov for rydning af selvsået nåletræopvækst, hvortil der bl.a. kan søges om tilskud i.h.t. den kommende tilskudsordning.

Endelig er der i lovens § 21 givet Miljøministeren bemyndigelse til at fastsætte regler for mærkning af skovprodukter fra bæredygtige eller økologisk drevne skovbrug.

En sådan certificering af skovdriften og mærkning af produkterne er et meget debateret emne indenfor det globale skovbrug i disse år.

Der er oprettet et internationalt, uafhængigt certificeringssystem, FSC, der tilbyder sin service til skovejere i hele verden.

FSC står for "Forest Stewardship Council" og dets certificeringssystem bygger på ideen om økologisk, social og økonomisk bæredygtighed og forudsætter at skovejere har dokumenterede skovplaner, styringssystemer og klare målsætninger. Herhjemme er der oprettet en FSC-arbejdsgruppe, der drøfter en evt. fremtidig certificeringsordning. I gruppen sidder: Skovforeningen, Friluftsrådet, SID, Skov- og Landskabsing., Natur- og Ungdom, Nepenthes og WWF.

Blandt skovfolk og skovejere herhjemme er man nok af den formening, at dansk skovlovgivning i tilstrækkelig omfang har sikret, at danske skove drives bæredygtigt, og at de anvendte driftsformer uden større problemer kunne omfattes af en certificeringsordning. Men det må ligesom være en forudsætning, at forbrugerne vil betale en merpris for de mærkede træprodukter, før producenterne går ind i en sådan delvis medlemsfinansieret ordning.

Der er på nuværende tidspunkt ca. 3 mill. ha skov i verden, der er certificeret.

Der findes skove i Mexico og i Polen, der er certificerede, og Sverige er langt fremme i sine overvejelser.

05-03-97

L. Oppermann / J. Herskind